

Oponentské posouzení diplomové práce

autor: Monika Matějková

název: Příprava na život v manželství z hlediska kanonického práva

počet stran: 66 stran vlastní statě + 16 stran příloh

vedoucí práce: prof. JUDr. ICDr. Antonín Ignác Hrdina, DrSc.

posudek vyhotovil: Mons. ThLic. ICLic. Karel Plavec, Th. D.

datum: 25. 5. 2011

Obsahová stránka diplomové práce

Autorka člení stať své práce do tří částí. K obsahu práce mám následující připomínky. V „Úvodu“ na str. 7 hned nahoře je uvedeno: „Ve třetí části práce se chci zaměřit na situace, které by bránily dovolenému uzavření manželství před církví. Tyto situace jsou obvykle dispensovatelné ...“ K tomu je třeba říci, že dispens je nutná k platnému uzavření manželství, ne pouze dovolenému. „Familiaris consortio“ není encyklika Jana Pavla II. , jak píše autorka na str. 8, ale apoštolská adhortace, jak je správně uvedeno na téže stránce v poznámce pod čarou. Na str. 13 je konstatováno, že na přijetí svátosti manželství se musejí snoubenci důkladně připravit. Formulace je nepřesná, protože ne všechna manželství uzavřená kanonickou formou jsou zároveň manželstvími svátostnými. Těmi jsou pouze sňatky mezi pokřtěnými. Na str. 19 a na str. 52 se objevují obraty „katolické manželství“ a „katolická svatba“. Mnohem lepší by bylo použít termín „manželství uzavřená kanonickou formou“. Na str. 25 je psáno: „Církev východního ritu uděluje dodnes všechny tři iniciační svátosti zároveň. V katolické církvi tomu také tak zpočátku bylo, ovšem od 4. století začalo být časové a prosotrové oddělení křtu od biřmování výrazné především kvůli vnějším podmínkám.“ Ve 4. století existovala jediná církev, navíc mnohé církve východního ritu (21) jsou dnes součástí katolické církve. Byla by nutné preciznější vyjádření, zda autorka nemíní ortodoxní východní církve. Na str. 32 je nesprávně uvedeno v poznámce pod čarou č. 80, že kán. 1092 je překážka veřejné počestnosti. Jedná se o překážku affinity (švagrovství). Na str. 33 je dost „krkolomně“ charakterizován pojem delegace jako „propuštění kněze k asistenci sňatku v jiné farnosti“ - místo „propuštění“ by bylo vhodnější použít termín „pověření“ a doplnit, že ho dává místní farář. Část práce 2.2 má název „Manželské ohlášky“, ale obsah jednotlivých dalších členění

této části zahrnuje jiné skutečnosti. V bodu 2.2.5. na str. 36 postrádám větší rozpracování rozpracování ohledně zrušení manželství. Není tam žádná zmínka např. O Pavlovu privilegiu, o rozloučení manželství in favorem fidei („Privilegium Petrinum“) či o papežské dispenzi od platného a nedokonaného manželství (matrimonium ratum et non consummatum). Na str. 37 je pro český výraz „neplodnost“ použit nesprávně latinský termín „sterilitas generaci“. Stačilo by použít výraz „sterilita“ nebo „impotentia generandi“. V této souvislosti by bylo na místě uvést, že sterilita nezneplatňuje manželství, což chybí. V rámci překážky různosti náboženství normované kán. 1086 a následně kánonů 1117 a 1124 zcela postrádám zohlednění motu proprio Benedikta XVI. „Omnium in mentem“ z 26. 10. 2009, které navozuje přímou novelizaci CIC z roku 1983. Bylo by správné uvést tyto důležité právní změny i s časovými údaji (především termín účinnosti motu proprio – 9. 4. 2010). V charakteristice překážky afinity na str. 39 chybí 2 důležité výrazy, totiž že se jedná o pokrevní příbuzné v přímé linii. Vyhlášení ČBK o způsobu ohlášek z 27. 1. 1993 by se hodilo citovat podrobněji. Na str. 47 je nepřesná formulace, že licenci uděluje kněz kanonického bydliště – správně by mělo být „farář“. Knězem v kanonickém bydlišti může být farní vikář či výpomocný duchovní. Na str. 62 autorka píše, že za vhodné místo (mimo kostel) pro uzavření manželství katolíka s katechumenem nebo nekřesťanem se obecně považují hrady, zámky, zahrady. Není mi jasné, odkud tento „domnělý“ konsens čerpá. V komentářích k příslušnému kán. 1118 se spíše uvádí, že vhodným místem se rozumí soukromé kaple či soukromé domy. V „Závěru“ práce dipolmantka vícekrát konstatuje, že se jí něco „podařilo“ (str. 65 a 66). Takovéto konstatování by bylo lepší ponechat na těch, kdo budou práci „ex offio“ hodnotit.

Formální stránka diplomové práce

Seznam pramenů a literatury je uveden na str. 68 – 70. Myslím, že by vzhledem k tomu, že se jedná o diplomovou práci, mohl být širší. Nevšiml jsem si žádných chyb v interpunkci a pouhých 5 překlepů. Špatnou gramatiku jsem zaregistroval jen ve 3 případech. Estetika úpravy práce by mohla být lepší, přikláněl bych se také k zarovnávání textu k pravému okraji.

I přes uvedené nedostatky diplomovou práci ještě **doporučuji k obhajobě**.

P. Jarek Plavec